

**T.C. ÇEVRE VE
ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI**
MEKANSAL PLANLAMA GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

**ORDU-TRABZON-RİZE-GİRESUN-GÜMÜŞHANE-
ARTVİN PLANLAMA ALT BÖLGESİ
1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI
PLAN DEĞİŞİKLİĞİ GEREKÇE RAPORU**

1. GİRİŞ

Çevre Düzeni Planları dengeli ve sürdürülebilir kalkınma amacına uygun olarak ekonomik kararlarla ekolojik kararların bir arada düşünülmesine imkan veren, rasyonel doğal kaynak kullanımını sağlamak üzere kalkınma planları ve varsa bölge planları temel alınarak yapılan ve tarım, turizm, konut, sanayi, ulaşım vb. genel arazi kullanım kararlarını, politika ve stratejilerini belirleyen, bölge veya havza bazında hazırlanan, plan hükümleri ve plan açıklama raporuyla bütün olan üst ölçekli fiziki planlardır.

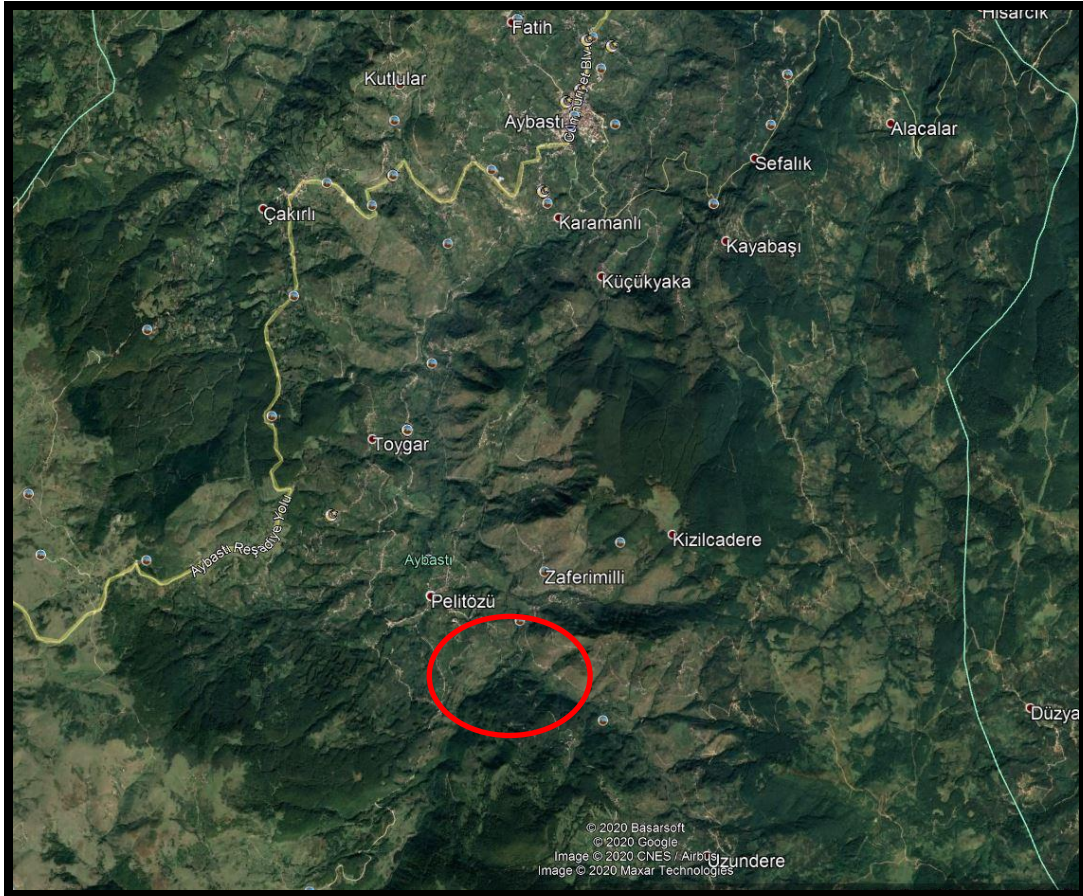
Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Alt Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı, planın amacına yönelik mekânsal kararlar, politika ve stratejileri içermektedir.

2. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNİN KONUSU:

Uzman Planlama'nın 12.05.2020 tarihli başvurusu ile MEDAŞ Elektrik Üretim A.Ş tarafından Ordu İli, Aybastı İlçesi sınırları içerisinde gerçekleştirilmesi planlanan ve 06.06.2013 tarihli 3013 sayılı ÇED Olumlu Kararı bulunan "Fırat 1 ve Fırat 2 HES" projesinin Bakanlığımızca 17.08.2016 tarihinde revize edilerek onaylanan Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nın (ÇDP) 6.22.3 numaralı plan hükmü doğrultusunda anılan ÇDP de enerji tesisi olarak gösterilmesi talep edilmiştir.

2.1. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE KONU ALANIN KONUMU

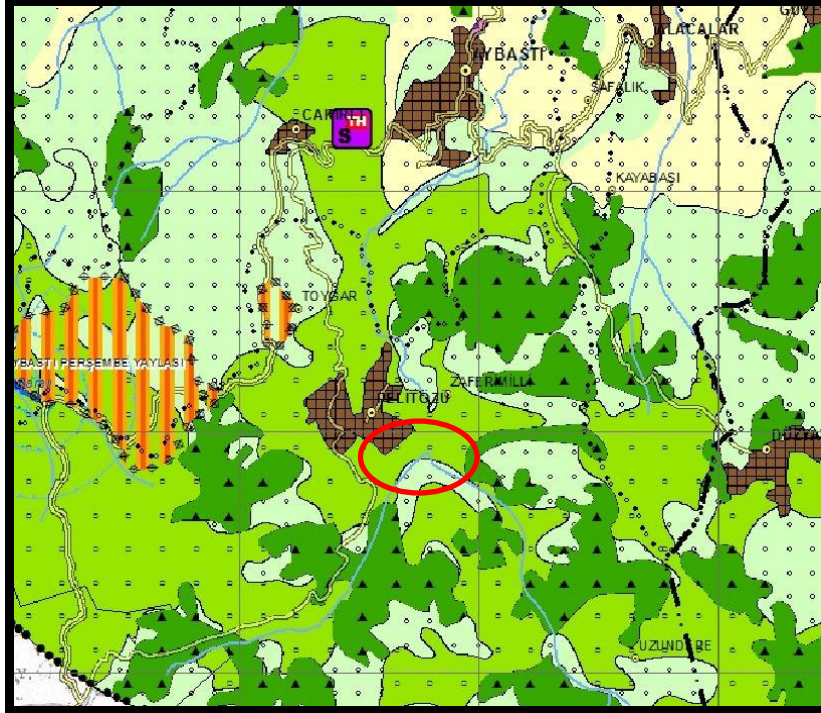
Plan değişikliğine konu alan; Ordu İli, Aybastı İlçesi sınırlarında Uzundere Çayı üzerinde yer almaktadır.

Şekil 1: Plan değişikliğine konu alanın konumu

2.2. PLAN DEĞİŞİKLİĞİNE KONU ALANIN 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANINDAKİ YERİ

Plan değişikliğine konu alan; Ordu-Trabzon-Rize-Giresun-Gümüşhane-Artvin Planlama Bölgesi 1/100.000 Ölçekli Çevre Düzeni Planı'nda G-38 Numaralı Plan Paftasında Uzundere Çayı üzerinde yer almaktadır.

Şekil 2: Plan değişikliğine konu alanın 1/100.000 ölçekli ÇDP'deki yeri

3. ORDU - TRABZON - RİZE - GİRESUN - GÜMÜŞHANE - ARTVİN PLANLAMA BÖLGESİ 1/100.000 ÖLÇEKLİ ÇEVRE DÜZENİ PLANI DEĞİŞİKLİĞİ KARARLARI:

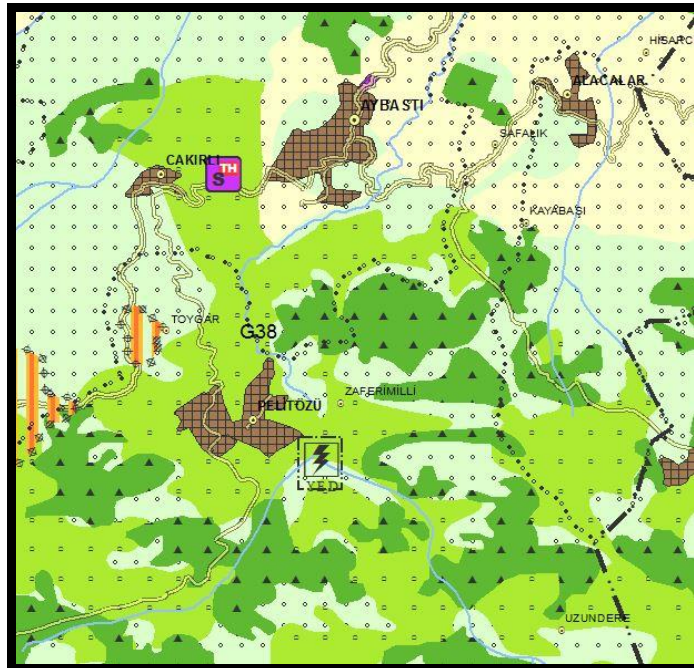
Söz konusu talep ÇDP hükümlerinin "6.22.3 Bu plan revizyonunun onay tarihinden (17.08.2016) önce ilgili mevzuata uygun olarak imar planı onaylanmış olan hidroelektrik santralleri (HES) projelerinin imar planları geçerlidir. Projeye bağlı teknik değişiklik ihtiyacı olması durumunda söz konusu imar planlarına ilişkin değişiklikler, çevre düzeni planında değişiklik yapılmasına gerek kalmaksızın ilgili idaresince onaylanabilir. Bu revizyonun onay tarihinden itibaren (17.08.2016); Hidroelektrik üretim alanlarında havza bütününde ekosistemlerin sürdürülebilirliğini sağlayacak şekilde her türlü koruma tedbirlerine ilişkin süreçler tamamlandıktan sonra hidroelektrik santralleri (HES) projelerine izin verilebilir. HES'ler, ilgili idarece (Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Yenilenebilir Enerji Genel Müdürlüğü) yatırıma konu akarsu havzası düzeyinde yapılacak olan ayrıntılı araştırma ve değerlendirmelere dayalı olarak; su toplama havzalarının sürdürülebilirliğini sağlayacak şekilde önlemlerin alınması, akarsu üzerinde faaliyette ve planlı HES projelerinin enerji üretim kapasiteleri ve su debilerinin hesaplanması ve bölgenin ekosistem dengesinin olumsuz yönde etkilenmemesine yönelik önlemler alınarak ÇED yönetmeliği kapsamında ÇED sürecine konu edilir. ÇED sürecinde su debisi, can suyu, enerji üretim miktarına ilişkin değerlendirmeler ve diğer çevresel değerlendirmeler akarsu havzası bütününde, mevcut ve planlı projeler dikkate alınarak yapılır. ÇED Yönetmeliği kapsamında gereken işlemler tamamlandıktan sonra ÇED Raporunun sonucuna göre Çevre

Düzeni Planı değişiklik teklifi olarak değerlendirilmek üzere Bakanlığa sunulur. ÇED Yönetmeliğine tabi olmayan veya "ÇED Gerekli Deęildir Kararı" alınmış olan HES projelerine ilişkin alt ölçekli planlar, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü ve ilgili diğer kurum ve kuruluşların uygun görüşü alınmasını takiben bu çevre düzeni planında değişikliğe gerek kalmaksızın ilgili idaresince onaylanabilir." hükmü doğrultusunda incelenmiştir.

Bununla birlikte Tarım ve Orman Bakanlığı, DSİ Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı'nın 11.05.2020 tarihli ve 255659 sayılı görüş yazısında;

Ordu-Trabzon-Rize Giresun Gümüşhane Artvin planlama bölgesi bütününde çok sayıda, DSİ veya mülga EİE tarafından planlamaları yapılarak geliştirilmiş olan "Devlet Projeleri" ile özel sektör tarafından geliştirilerek DSİ ve EİE tarafından yapılan inceleme ve değerlendirme neticesinde yayınlanması uygun bulunan "Özel Sektör Projeleri"nin olduğu ve söz konusu projelerin DSİ resmi internet sitesinde yer alan Tablo-3 de yayınlandığı, anılan projelerin tamamının proje havzasında ana kollar ve yan kollar üzerinde tesis edilmiş/planlanmış tüm projeler dikkate alınarak havza bazında yapılan bir planlama çerçevesinde ele alınarak değerlendirildiği, HES Projelerinin ülkemizin enerji ihtiyacının karşılanmasında, enerjide dışa bağımlılığın asgariye indirilmesinde ve cari açığın azaltılması yönündeki rolü, yüksek katma değeri, diğer enerji üretim tesislerine göre çevresel üstünlükleri dikkate alındığında HES'lerin stratejik öneme sahip olduğu, HES projelerinin devreye alınma ve devreden çıkma süreleri ile yüksek verimleri açısından diğer enerji üretim tesislerinin açık ara önünde olduğu, ayrıca iletim ve santral yapılarının da önemli bir bölümünün yer altında tesis edildiği, çevreye verilen tahribatın en aza indirildiği, anılan projeden toplamda 20,04 MWm/19,06 MWe kurulu güç potansiyeliyle yıllık toplam 54,576 GWh/yıl enerji üretilmesi planlandığı ve söz konusu proje için yapılacak olan yatırımlar ile istihdam ve bölge halkının ekonomisine önemli katkılar sağlanacağı belirtilmektedir.

Bu kapsamda Fırat 1 ve Fırat 2 HES projesi için 06.06.2013 tarihli 3013 sayılı "ÇED Olumlu Kararı" alındığı ve DSİ Hidroelektrik Enerji Dairesi Başkanlığı'nın görüş yazısında havza bazında değerlendirmelerin yapıldığı anlaşılmış olup söz konusu projeye ilişkin ÇDP'nin 6.22.3 hükmü doğrultusunda ÇDP'nin G-38 numaralı plan paftasında sembol olarak düzenleme yapılmıştır.

Şekil 3: Plan değişikliği sonrası